

nakládání s odpady

Síť komunitních kompostáren svazku obcí Jilemnicko – 31/2014

Jilemnicko – svazek obcí vznikl v roce 2002. Od této doby řeší různé aktivity, mezi které patří i získávání finančních prostředků na projekty a aktivity potřebné v regionu 21 členských obcí. Jednou z těchto aktivit jsou projekty Komunitní kompostování na Jilemnicku a Zajištění sběrných nádob pro komunitní kompostování na Jilemnicku, na jejichž realizaci získal svazek finanční dotaci z operačního programu Životní prostředí, prioritní osa 4 – Nakládání s odpady. Realizace projektu proběhla v termínu leden 2012 až prosinec 2013 s celkovým rozpočtem 13 201 580 Kč a výší dotace (90 %) 11 881 422 Kč.

Řešit nakládání s bioodpadem vznikajícím na území obce je nutné jak z hlediska snižování výdajů na nakládání s komunálním odpadem, tak plnění legislativy v odpadovém hospodářství, kdy se Česká republika zavázala Evropské unii snížit množství skládkovaného komunálního odpadu na 75 %. Jedním z řešení tohoto závazku je snížení objemu komunálního

odpadu o jeho biologickou složku. Mezi biologicky rozložitelné odpady vznikající v obci lze zahrnout odpad z údržby veřejné zeleně, travnatých ploch v obci, ale také ze zahrad občanů a rostlinné zbytky z domácností občanů.

Obce sdružené ve svazku obcí Jilemnicko řeší nakládání s biologicky rozložitelnými odpady provozováním

Energetický prostředek - kolový traktor John Deer 6534 Premium s výkonem 93 kW a možností plavě rychlosti

Promíchávání a homogenizace surovin drticem biomasy Ecogreen - Zago 13SD GRU. Energetickým zdrojem je náhon traktoru s výkonem min. 60 kW. Objem pracovního prostoru 13 m³, výkonost 55 m³/h

Manipulace se surovinami - adaptér ke kolovému traktoru - H 340 s čelní nakládací blůci s objemem 1,1 m³. Adaptér k drticí biomasy - otočný nakládací jeřáb - délka 4,3 m a výnosceť lopravník - délka 3 m

sítě komunitních kompostáren na území mikroregionu a splňují tak legislativní požadavek, který neumožňuje bioodpad ukládat na skládky, a současně využívají produkt kompostárny – kompost jako kvalitní hnojivo pro údržbu vlastní veřejné zeleně a pro potřeby občanů. Současně lze konstatovat, že komunitní kompos-

tování je jeden z principů prevence vzniku odpadu.

Do projektu odděleného sběru bioodpadu a jeho kompostování se zapojilo 21 obcí mikroregionu Jilemnicko. Na území zapojených obcí vzniklo celkem šest komunitních kompostáren, na které je svážen bioodpad z okolních obcí.

Provozovatel		Jilemnicko – svazek obcí						
Sídlo	kraj	Liberecký						
	okresní město	Semily						
	kontakty	Ing. Račka Paouk, mob. 605 759 389, paoukadka@seznam.cz http://www.kompostovanijilemnicko.cz/						
	adresa	Jilemnicko – svazek obcí, Masarykovo náměstí B2, 514 01 Jilemnice 79						
		Rokytnice nad Jizerou	Jilemnice	Vitkovice v Krkonoších	Horní Branná	Bukovina u Čisté	Roztoky u Jilemnice	CELKEM
Osoba odpovědná za provoz		Ing. Petr Matyáš	Ing. Dagmar Štalhová	Milan Rychtář	Ing. Miroslav Martin	M. Hanousek	Osvěd. Šust	xxx
Telefonní číslo		724 180 466	481 565 206	603 164 655	607 632 497	603 464 203	607 938 033	xxx
Kapacita kompostárny (šroky)		max. 850	max. 1 650	max. 1 000	max. 150	max. 450	max. 150	max. 4 250
Kapacita svozového území	počet obyvatel	4 632	7 930	2 956	1 856	3 266	1 638	22 278
	veliká zeleň v ha	21,4	39,78	30,0	-6,0	12,0	10,0	119,18
	území obce	5 928	4 613	7 253	2 087	4 263	2 445	26 589
Sběr BRO z regionu		ANO						
Druh zpracovávaných surovin		odpad z údržby veřejné zeleně, travnatých ploch v obci, odpad ze zahrad občanů a rostlinné zbytky z domácností občanů					BRO z kuchyní a stravoven	
Cena za ukájení surovin bez DPH (Kč/m ³)		ZDARMA						
Druh výrobku		organické hnojivo – kompost						
Množství vyrobeného kompostu (t za rok 2013 – ověřovaný provoz)		196	23	157	31	93	120	880
Cena výrobku bez DPH (Kč/m ³)		pro vlastní potřebu, obyvatelům regionu zdarma						
Množství kompostu dodaného na zemědělskou půdu (t/rok)		prozatím nebyl na zemědělskou půdu aplikován						
Registrace kompostu dle zák. č. 156/1998 Sb. o hnojivech		v řízení						
Financování investice kompostárny		celkové uznání nákladů všech 81 projektů komunitní kompostování na Jilemnicku – 11 650 644,00 Kč zajištění sběrných nádob pro komunitní kompostování na Jilemnicku – 2 459 279,50 Kč technika pro svoz biologicky rozložitelného odpadu – 2 300 217,00 Kč příspěvek z fondu Operačního programu Životní prostředí, prioritní osa 4 – Nakládání s odpady – (90%) – 14 769 126 Kč vlastní příspěvek (10 %) – 1 641 014,5 Kč						
Technologie kompostárny		kompostování v pásových hromadách na volné ploše						

Komunitní kompostárny jsou v obcích:

1. Rokytnice nad Jizerou,
2. Jilemnice,
3. Vitkovice v Krkonoších,
4. Horní Branná,
5. Bukovina u Čisté
6. Roztoky u Jilemnice.

Komunitní kompostárny jsou umístěny na plochách, které byly odsouhlaseny stavebním úřadem města Jilemnice a města Rokytnice nad Jizerou a současně jsou uvedeny do provozu vyhláškou obce, ve které je kompostárna umístěna. Komunitní kompostárny mohou kompostovat pouze bioodpad vznikající

v obci (zeleň z údržby veřejné zeleně a zahrad občanů, rostlinné zbytky z přípravy jídel v domácnosti občanů).

Sběr bioodpadu

Sběr vytříděného bioodpadu v jednotlivých obcích je zajištěn rozmístěním velkoobjemových kontejnerů

o objemu 12 m³ (celkem 48 kusů), které jsou v pravidelných intervalech (zhruba 14 dní) vyváženy na nejbližší komunitní kompostárnu.

Dále obce Jilemnice a Benecko poskytují bezplatně, jako pilotní ověření funkčnosti třídění, části obyvatelů těchto obcí, plastové nádoby o obje-

Překopávání kompostu – překopávač kompostu Morawetz US 3000 s pracovním prostorem (š x v) 3000 x 800 mm. Speciálním vybavením je sklopení pro transport a adaptér pro svinování kompostovací plachty

Svoz surovin – nosič kontejnerů včetně jednoramenného teleskopického nosiče kontejnerů Mercedes-Benz Atego 1022 a nosič CTS PRO 06-33-S

mu 240 l (celkem 115 kusů) na sběr rostlinných zbytků z domácností a zeleně ze zahrad. O harmonogramu svazu velkoobjemových kontejnerů a plastových hnědých nádob jsou občané informováni vyvěšením diáře na informačních deskách v každé obci nebo formou letáku, který dostane každá domácnost.

Technika pro zajištění provozu kompostáren

Kompostárny jsou vybaveny společnou technikou, která zajišťuje správné zpracování surovin technologií

kompostování v pásových hromadách na volné ploše, kdy je potřebná aerace zajišťována překopáváním jednotlivých hromad překopávacím kompostu. Tato technologie zajišťuje minimalizaci vzniku případných emisí skleníkových plynů.

V rámci projektu jsou zřízeny jednotlivé komunitní kompostárny, u kterých bylo provedeno zabezpečení, popř. pouze zpevnění kompostovací plochy, oplocení kompostárny a vybudování obslužného objektu jako zázemí pro obsluhu kompostárny.

Velkoobjemový kontejner MULTITEC, typ Abroll s objemem 12 m³, nosností 5000 kg. Využito je 48 kusů kontejneru

Kompostovací plocha Rokytnice nad Jizerou. Zajištěna plocha 792 m², z betonových panelů bez jímky

Zajištěna asfaltová kompostovací plocha s jímkou v Jilemnici nad Jizerou (1188 m²)

Vitkovice v Erkonosích, nezajištěná zpevněná plocha bez jímky, velikost 648 m²

Zpevněná nezajištěná kompostovací plocha 378 m² v Horní Branné

Všechna zařízení jsou vybudována v jednotném architektonickém stylu.

Technika pro zajištění kompostovací technologie:

1. traktor s čelním nakladačem,
2. drtičí a míchací vůz,
3. traktorový překopávač kompostu,
4. speciální textilie pro zakrytí zakládek,
5. monitorovací technika – teploměry,
6. sito pro konečnou úpravu kompostu.

Technika pro svoz bioodpadů:

1. traktorový nosič velkoobjemových kontejnerů,
2. svozová technika pro svoz menších nádob – technika pro svoz komunálního odpadu,
3. nákladní automobil – nosič kontejnerů Mercedes-Benz.

Technika je pořízena pro všechny kompostárny společně. Obsluhu techniky zajišťují, centrálně pro všechny kompostárny, Služby Vitkovice, s. r. o. Tento systém umožňuje efektivní využití techniky, a tím snižuje investiční i provozní náklady.

Produkt kompostárny

Produktem všech komunitních kompostáren je kompost, který je využíván:

- pro potřebu technických služeb obcí mikroregionu Jilemnicko na údržbu ploch veřejné zeleně,
- zdarma občany těchto obcí na hnojení zeleně v zahrádkách,
- zahrádkářskými a v budoucnu i zemědělskými subjekty.

V procesu řízení je registrace vyrobeného kompostu u ÚKZÚZ Praha.

Provoz kompostárny – personální zajištění

Na každé komunitní kompostárně je určena osoba odpovědná za provoz, která přijímá bioodpad a expeduje vyrobený produkt.

Vlastní provoz na všech šesti komunitních kompostárnách zajišťuje jeden technický pracovník, který vykonává potřebné práce pro zajištění průběhu kompostovacího procesu: příprava – drčení bioodpadů, zakládání pásových hromad kompostu, překopávání kompostu a případnou finalizaci (prosévání) hotového kompostu.

Informace publikované v tomto článku byly získány díky finanční podpoře MZe ČR v rámci institucionální podpory dlouhodobého koncepčního rozvoje VÚZT, v. v. i.

Ing. Petr Pliva, CSc.,
Výzkumný ústav zemědělské
techniky, v. v. i.,
Praha